

19
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΤΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΑΙ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΝΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
20-12-1968/8-1-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κοινότητα) *Ἄγιος... Χριστόφορος*
(παλαιότερον ὄνομα: *Χορβίτσα*...), Ἐπαρχίας *Φυλιδίας*
Νομοῦ *Σερρών*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μόσχος*
Σειργίος..... ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἄγιος Χριστόφορος*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *Ὁκτώ*.. ἔτη..
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Σειργίου Νικολάου*.....
Παναγιώτου Δυφίτρου.....
ἡλικία *65-60*.. γραμματικαὶ γνώσεις *Ἀπόφοιτος Γυμνασίου*
κ.δ.... *ε.κ.φ.ε.κ.*... τόπος καταγωγῆς *Ἄγιος Χριστόφορος*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσάρτουντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων ; *Ἡ γενομένη δυνάμει... βέβαια ἔπο*
καὶ εἶναι... βοσκῆς... ὅσοι... ἄλλοι... ἐκαστοῦ...
Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *Ν.φ.α.ρχα... χωριστά...*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Μέχρι... 1912... ἀνέκας... ἐκ... γαιοκτῆμονας
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *Ο.γ.α.φ.φ... διατηρεῖ... γαιοκτῆμονας... κ.δ.*
ἐκ... διακρίσει... μετὰ... ὅσον... ὁδ... ταν...

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ἔθελον μὲν εἶναι ἄμφω... ἀλλ' ὁ καιρὸς ἐστὶν πενυρία... ἔχουσιν... μέγα... κτηνοτροφία...*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Βέβαιον... εἶναι... ἀνεξαρτήτως...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Δυσχερὲς...*

« ἔργα μὲν οὐκ ἔχουσιν... ἀλλ' ἔχουσιν... ἐὰν... μέγα... εἰς γεωργίαν... οἱ... ἔργα μὲν... ἀνεξαρτήτως... »

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.) *ἔργα μὲν... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...*

ἦτο... οἱ... γεωργοὶ... χωρίων...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *Εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Οἱ... ἐργάται... ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐποχικῶς... (διὰ τὸ... δέρισμα... ἐὰν... ἐργάται...)*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο... δούλοι... ἦτο... γερσίαν... εἰς... ἡλικία... πρὸς... εἰς... μὲν...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπὶ ἤγειναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Ὁὐκ... ἐργάζοντο... οἱ... νέοι... γὰρ... καὶ... γιγίσκων... ἀλλ'... ἐργάζονται...*

β) Ἐπὶ ἤγειναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Ὁχι... γὰρ... εἰς...*

ἐργάζονται... καὶ... ἐργάζονται... εἰς...

- δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Η. Γιαννιῶν. ἐπὶ... ἀφ' ὧν... ἐξέμετο... μέ...
μέ... φωτ. κ. κ. ... μέ...
.....
.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Μετὰ τὸ... 1935.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; τὸ σιδηρῶν. ἄροτρον.

ἔχρησιμοποιετο... ἀπὸ τὸ... 1920... δι' ἑξῆς →

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο; ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Εἶναι μονοφτερο ἄροτρον.

τὸ εἶδος αὐτοῦ... ἀλλὰ βόλον...
τὸ... καὶ το καίρι... τὸ... ἰσορροπιζόμενον... →

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. →

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

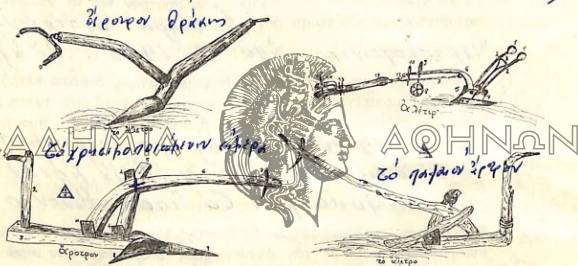
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;). Μετὰ τὸ... 1950..
3) Μηχανὴ θερισμοῦ... Μετὰ τὸ... 1953.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Μετὰ π. 19.5.3*

5) Μηχανή ἀλωνισμού. *Ἐξ η. α. β. σ. η. ο. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. θ. δ. ζ. ε. β. 19.48..*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *Κ. α. β. γ. δ. ε. ς. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. θ. δ. ζ. ε. β. 19.48..*
μὲν οὖν. τ. οὐ. π. ο. ς. φ. ψ. χ. λ. ν. ο. ... ἄ. ρ. ο. ι. ρ. ἄ. τ. οὐ.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Ἰ. ἡ. ζ. ς. ι. κ. ι.</i>	6. <i>Μηλόνια. ὡ. κ. ι.</i>	11.
2. <i>ἡ. ζ. ς. ι. κ. ι.</i>	7. <i>μὲν. ρ. ο. σ.</i>	12.
3. <i>ζ. ο. ι. μ. η. α. ν. ι.</i>	8. <i>φ. ζ. ς. ς. α. ὡ. ν. ι. κ. ι.</i>	13.
4. <i>φ. ζ. ι. ο. ι.</i>	9. <i>φ. ζ. ς. ς. α. ὡ. ν. ι. κ. ι.</i>	14.
5. <i>ζ. ο. ι. μ. η. α. ν. ι.</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) **Τὸ ὑνί.** Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἐὸς... ἡρταροῖται μενο. διὰ τῶν... ἡντινέν.
 διότι... εἰς... μέν... ἡρταροῖται... ἡντινέν.
 διότι... τῶν... ἡρταροῖται.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... *Γριγωνίου*

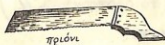
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *Παράδειγμα*

ητα...κατα...μενα...αφ'η...δρό...ζύρο...ζώρα...
...εβου...αυρό...α...ρο...

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Διευθυντής... Υπουργός... Γενικός...

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *ἐχρησιμοποιεῖτο... βοῶντα...*
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο ζῶα ἢ ἓν; *δύο*
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἤτο... ἀναγκαῖος ὁ ζυγός*

ὅς γὰρ ἀπὸ εἰδερένιο ὑλῆτρι καὶ
ἀπὸ βοῦςόκαρος.—

ο σύβερρον χρησιμολογούντες

Σχεδιάσατε την μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεύγες, πιζεύ-
λια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

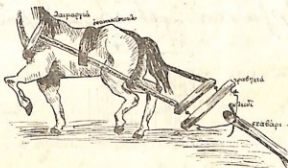

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... γ. ε. α. β. γ. δ. ε. ς. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ.

- 12) 'Από πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἀπὸ τοῦ 1950...*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ... *Ἡ ζῶση γίνεται μετὰ χαμόντια*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.. *Οὐδὲ τιμὴν ἡρώδου. ἐνὸς ἄροτρο
τὸ γῶν. φέρει χαλμάς, ἐλδικό, σαφάρκι, χροινί
καὶ... αἰνέει...*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία
ἢ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας. *Ἐν Ἑλλάδι... ὁ ἰδιοκτήτης... καὶ
ἀνδρῶν... ἑρμῶν... καὶ... γεωργῶν...*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Ζεύονται... ἡρώδου... καὶ...
καὶ... μετὰ... τὸ... ἄροτρον...*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Κατὰ...
τὸν... ἴδιον... τρόπον... ὅπως... καὶ... εἰς... ξύλινον
(ἐμφερυντόν)... ἄροτρον...*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Μετὰ... σχοινί... ὅπως... καὶ... κέρατα...

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; ... *Μέ... ζύστρα...*

ἢ... κοτρεῖλλα... ὅγνη... ἐν... μίε... οἱ... γιό... φο...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μαλ... γρίν... αἰγῆ... ἐπὶ... εἰσφορά...*

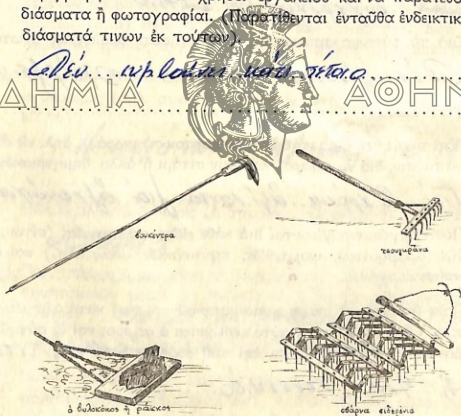
(... σπέν... μαρνέ...)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Αὐτὴν... ἐν... καὶ... ἴσως...

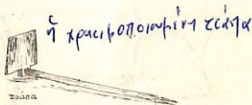
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . Γ.δ...
 τὸ... *καὶ... φέρει... χρησιμοποιεῖται... ἢ... τὸ... ἔχει...*.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (τὴ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

... *καὶ... δὲ... βοῦν... τὸν... ζευγολάτην*.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ... *Φάρμακον... ἐπὶ... τὸν... ζευγολάτην*.....

... *ἡ... βοῦν... καὶ... βοῦν... τὸν... ζευγολάτην*.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... *ὁ... βοῦν... τὸν...*.....

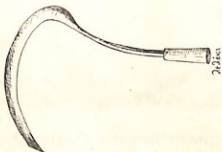
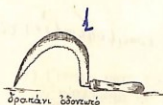
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. *ὁ... βοῦν... τὸν...*.....

Β'. Θ Ε Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)... *Μέ... δρεπάνι...
 .. δοντωτό... αὐτὰ χέρια... εἶχαν... αὐτὰ... ἀρακινῶ...
 .. τὴν... φύλλα... γὰρ... αὐτὰ... εἶχαν... γαφαροειδῶ...
 ..*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....
 ..
 ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Μ.Ε. Κ.Ο.Σ.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)... *Τ.Α...
 .. δρεπανιοῦ... εἶναι δοντωτή... αὐτὰ... κόσσα...
 .. εἶναι...*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
*κοροία... μετὰ... ἡδύρα... δὲ... ἐξέρχεται...
 .. ἡδύρα... ὀνόματι...*

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἀ.) . *ἰα' .. ἰηρρ αρ ηθι ναντα ... αἰα' .. τα' .. ηθ' φεν*
.....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) . *Δι' .. ἐκριζώσεως .. ἰηρρ αρ ηθι ναντα ... ἰα' .. τα' .. ηθ' φεν*
.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *εθ' .. ἰηρρ αρ ηθι ναντα ... 15-20 .. ἰα' .. τα' .. ηθ' φεν*
.....
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *εθ' .. ἰηρρ αρ ηθι ναντα ... 15-20 .. ἰα' .. τα' .. ηθ' φεν*
.....
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ .. ἰηρρ αρ ηθι ναντα ... 15-20 .. ἰα' .. τα' .. ηθ' φεν*
.....
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *οἱ .. ἰηρρ αρ ηθι ναντα ... 15-20 .. ἰα' .. τα' .. ηθ' φεν*
.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Δεμάτια

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ; ... Ἄνδρες

καὶ γυναῖκες καὶ θεριστὰί τινοι

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

κατ' ἀποκοπὴν εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος
ὡς ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ὡς βοτάναι καὶ μέλι μόνον
γυναικεία

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐρχιζαν... τὸν... δευτερόν... τὴν... Δευτερίαν.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ὅθεν... ἐστὶν... σχετικὰ... τραγούδια...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον.

*Ἐξήνουν... μετὰ... ρίψαι... εἰς τὸν σπέρμα...
ὅθεν... αὐτὸν... ἐστὶν... πλάκωσαν...
...μαζὰ... μαζὰ... ἀπὸ... γίνε...*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχίων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχίων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Ὅθεν... δεμάτιασμα... μετὰ... τὸν... δευτερόν...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· με κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

οἱ... ἄνδρες... συνῆδον... δένον... τὰ δερῶντα καὶ
 αὐτὰ... φυλάττοντες... μετ' ἐξέρχοντο... τὰ... ἀγκυλίσματα...
 τὰ... ἔδενον... μὲ... φυλάττοντες... ὑποκαταστήσαντες...
 ἀπὸ... τὰ... ἀπὸ... τὰ... φυλάττοντες... ἀπὸ... τὰ...
 ἐργαλεῖον... τὸ... ἡρώδης... τὸ... ἀπὸ... τὰ...
 ἡρώδης... ἐργαλεῖον... τὸ... ἀπὸ... τὰ...
 ἐργαλεῖον... τὸ... ἀπὸ... τὰ...
 ἐργαλεῖον... τὸ... ἀπὸ... τὰ...
 ἐργαλεῖον... τὸ... ἀπὸ... τὰ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο... ἀπὸ... τὰ... ἀπὸ... τὰ...
 ἀπὸ... τὰ... ἀπὸ... τὰ...
 ἀπὸ... τὰ... ἀπὸ... τὰ...
 ἀπὸ... τὰ... ἀπὸ... τὰ...
 ἀπὸ... τὰ... ἀπὸ... τὰ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

..... Δε' γίνεται... ὅτε γίνεται καλλιέργεια
..... γαζοφάνης.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

.....
.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

..... Τὰ φύλλα ἐτρέφεοντα μὲ... σανό... ἀπὸ
..... κυρίως μὲ... ἄχ. υ. ρ. ο. ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Ὁδερίφιστο... μηχανήν... ἀπὸ τῶν ἐνδὲν... κ.ἄ.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). Ἐξηγήματα
..... συνταξίσματος... μηχανῆς... καὶ... τρέφοντα...
καὶ... φύλλα... καὶ... σανό... ..

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

.....
Τὰ δεμάτια... μετεφέροντο... εἰς
.....
.....
.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ;

.....
εἰς θεμωνιὰς μὲν τὰ σάββατα... ἡρόδ. εἰς... ἔτα.
.....
.....
.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι ;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ;

.....

.....

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του. δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Κάθε ἀκοφένεια... εἶχε... τό... ἀφ' ὧν... τῶν

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει; *Ἰ.Ρ.Κ.Ι.Ε.*

ἀρχάς... ἡ. αὐτῶν... καὶ... ἀρχαῖα... ἀρχαῖα... ἀρχαῖα...

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χῶματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὰ δὲ φύλλα ἔσαν χυφωτάτωκα.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνα ἕκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀγύρων)... *τοῖ... κομμοδρίων... ἀπὸ τοῦ χόρτου*

ἔριχκαν βροά κερά... μολ' ἄχυρα μολ' τό...
πατώσαν βροῦν... δ' αὖν ὀψ' ἔστρα...

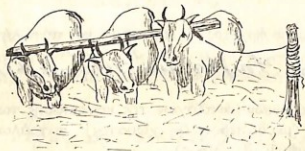
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... *Ε.Θ. 9.12.1970 -*

[illegible]

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἔπιλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

... Δὲν... αἰφώνισον... μὲ... αὐτῶν...
... τὸν... τρόπον...
.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

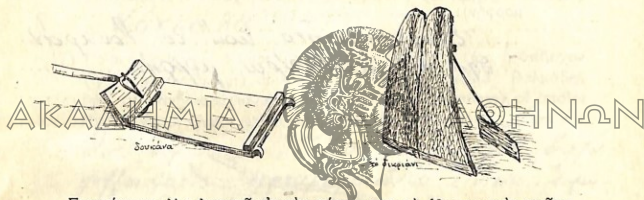
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὁσπρία (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .. *Μέχρι τοῦ 1947*

*ἔ... ἀφωκερό... ἐφίετο... με... δουκάννα... ἦν...
ἦσαν... φτιαχμένη... ἀπό... ἡλκί... βαλίδ... δημ...
αμένη... ἀπό... καί... με... κοητι... ἡ ἐργ...
ζισιμα... ἀπό... ὁ... διακ... ἐκ... ἦτο...
80x... 1,50... με... αὐτῇ... ἀφωνί... φοντο... φόνον →*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; .. *W. 2. 2. 11*

αφ' ου... αρχιζε... ουρο... πη... 4^η η. μ... και...
 λιποθυμω... δε' το' ερωτημα... μω...
 αρχιζε... ου... σκοτειν... ε...
 η... ε... ου... ου...
 ου...

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι εν χρήσει; (Εἰς τίνες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ΕΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΡΟΥΜΑΝ
ΕΓΓΡ. ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΕΜΑ ΜΕΡΟΣ.

- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δισχάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις το άλώνι, ρίπτει έντός του κύκλου τον όποιον διαγράφουν τὰ ζώα ή τὸ άλωνιστικόν μηχανήμα τοὺς ἀκόπιους στάχυς ; *Ναι*

Nea.

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

[illegible]

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. *Τ.ο. Ξυλ... πρὸ βα. 26...*
ἴφεραν... ζινάγι... .. ἔνα... μόνα... τὴν ἡμέραν

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
... Κότσαλα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετ' ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταῖ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βρόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν. *Ξυλ...*

*δυν. ἀφ' ὧν... ὁ ἴδιος... γεωργός, εἰς τὰ
 ποτὶς βαρὺς... ἐχρηκε βαρὺν... εἰς τὴν...
 κιστὶ... μέσται... ἀναφύμενοι...
 ἄρμα... ζίδες...*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετ' ἑῶα καὶ μετ' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετ' ὀνδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετ' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

*Ξυλ... χρόν... τὴν κατεσκευάζετο... ἐχρηκε βαρὺν...
 δ... αὐτὸ... ὁ φέρων...*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

*Ξυλ... κόπανος... καὶ... ἐχρηκε βαρὺν...
 ὀνδρ... ἐχρηκε βαρὺν... ἐχρηκε βαρὺν... ἐχρηκε βαρὺν...*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... *Ἐπὶ... φακῶν... καὶ... ρεβιθῶν... καὶ... ἐλκασθῶν...*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καρμυλωτό διὰ τὸ κοπάνεμα
μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν...

τὸ ἀσπίδα

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; ... *Ἐπὶ... κοπάνισμα... γίνεται...*
μέ. νον... ἀπὸ... μεζῶ... ἐπὶ...
... οἰκογενείας ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

...ετοχαστῶν το... ἐπ' ἐνδείας... ἐπὶ τῶν ἐσθλῶν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Συντονισμό του ρυθμού της εργασίας,.....
 ? Ξετραχαλίνωσαν... διαίσορα τραχυνότα 2ηρ
 Ξη... ελ διμοι' δι' αρα

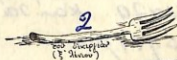
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Εἰς 1948, ἐκτ. β. κ. κ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Δίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνασιμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *εἰς Αἰτωλίαν: λειῶμα. εἰς Κρήτην: μάλαμα. εἰς Πελοπόννησον: δικριάνι. εἰς ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι.*

φέρουσαι, καὶ αὐτὰς ἐμπεύοντες, μὲν
 τοὺς φιλίμους τοὺς σφίγαντες, ἐπὶ ἀφ' ὧν
 μὲν τοὺς καὶ τὴν ἐμπεύοντες, καὶ τὴν ἐμπεύοντες. 2

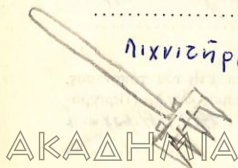
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *τοῖ... ἀνδρῶν...*

*τῶν... τοῦτο... ἐγὶνῃκεν... ? ἐμὰ ῥῥωμαν... ἐγὶνῃκεν...
εἰσὼν... ἀνδρῶν... τοῖ... ἀνδρῶν... ἐγὶνῃκεν... κατὰ
μ.τ.ε.ρε.μ.ε.τ.*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *με... λ.ι.χ.ν.ι.ζ.ῆ.ρ.ι.α.*

λ.ι.χ.ν.ι.ζ.ῆ.ρ.ι.α

ΔΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

αἰ... ἀνδρῶν... ἐ.λ.ι.χ.ν.ι.ζ.ῆ.ρ.ι.α.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*κόντυλα... ἡσιᾶ... τοῖ... λ.ι.χ.ν.ι.ζ.ῆ.ρ.ι.α... ἐ.λ.ι.χ.ν.ι.ζ.ῆ.ρ.ι.α...
ταῖ... κόντυλα... καὶ... τοῖ... ἡσιᾶ... μ.τ.ε.ν...
εἰ... λ.ι.χ.ν.ι.ζ.ῆ.ρ.ι.α.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

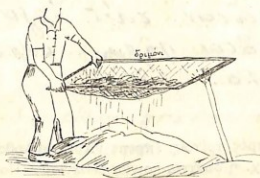
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
- Μ. ε'... τό... δερρόκις... ἔλασαν... τά.
 πῶς α. φ. α... τό... δερρόνι... καὶ... εὐφραίνε...
 γενοσκίνισαν... καὶ... ἔλασαν... καὶ... τό... ἔλασαν.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομεκρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

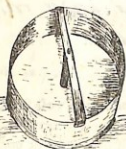
ὁ καρπὸς... μισεύεται...
εἰς σωρόν... μὲ τὰ φτυάρι καὶ... μὲ τὸ ἀργεῖ.
Στὰ σωρὸν... κερφαίνουν τὸ φτυάρι καὶ...
6 κοῦφά... καὶ... ἔχουν... 4100...
...σώρ. 1.1>

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... ξιφ. καὶ... τὰ... ἔργατες καὶ...
... ἄφου... ἔσαι... ἡ... ἔρ. 5...
... ὁ... 1.1>

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Α. Δινοτάχ.. Ο Δινοτατιστής.. Πήραντε από εμένα
 Α. μέγιστη.. μισόταν.. μέ' κτεχενέ'.. πώ' χωρώτε 128 κώδ

μεσοκοίλε

κρύπτος

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλκωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . *1. 947 γράμματα... 20... 747 αὐτὸ αὐτοῦ, 20... 2. 947 γράμματα... 20... 3. 947 γράμματα... 20... 4. 947 γράμματα... 20... 5. 947 γράμματα... 20...*

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας). *Εἰς αἷτος... ἀναδρυμένους... κ.*

ζήτηκα... διμάρρκα

- 29 —

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ; *ὦ δ' ἄνθρωπε, ἀποδύμενός εἰμι...*
ὦ δ' ἄνθρωπε, ἀποδύμενός εἰμι...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

220' ἀφ' ὧν· βεβαίωσαν τὰ καθ' ἀσάχευα,
ἔμακον τὰ στοιχόσερρα.

- 6) Μήπως όπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ἡ ἐξήκοντος ἑτάρου γέφυρα γὰρ τὸ ὑψηλὸν ἐστὶ
ἐκδοχασαία.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . *Christ. de la Garde*

αφ' αρα και ερρηκτο το συστατικον για τον χρόνο.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Στις... παραμονή... της... Κaddar, Δευτέρα.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Το... βράδυ... από τις 6-8... εις υπέρθε...
...εργεία... των χωρίων...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

...ἀρα θανέται.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

...ταῖς τοῖς διότι.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;

ἤθηκα ἐκ τῶν ἐβαν
καὶ ἀφ' ἧς ἴδεσθαι αἱ νοικοκυραῖαι... ταῖς ἑντε-
ταν... διότι... αἰετῶ... ἐν ἐρημίᾳ.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχκαί, ᾠδαί, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα ...τραγαδιῶν... καὶ...

χορεύον... γύρω... διότι... φωτιά... καὶ
στῆσαν... γέννη... αἰετῶ... φιά... καὶ... αἰετῶ... οἱ
μύθοι... καὶ... φιά... καὶ... γυναικῶν... φράσεις
οἱ... ἀρσενικοὶ... εἰς... οἱ...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....

.....

.....

.....

- 3) Τί καίονται εις τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..Μόλον... φύφα... καί... γουρνώρια...
..καί... γουρνούκια...
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..Ἰεμαίφαν... τοῦ... γ.ν.δ.α...
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εις τὸν τόπον σας

..Ἐμπόχην... ἀπὸ... καλὸν... ἔνα... ἀραιοῦ...
..ἀνδρῶν... εἰς... γέφυραν... καὶ... γέφυραν...
..εἰς... γέφυραν... καὶ... γέφυραν...
..γεωγραφία...
.....
.....

Σημειώσεις:

* [Μόχος Γεώργιος, διδάσκαλος]

[Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 20-12-69 ἕως
8-1-1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

12
Πρωτ. Γραφ.

Προς

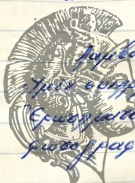
Το Κέντρον Έρευνας της Ελληνικής
Γραμματικής.

Γραμματολογίου 14

Λόγος (136)

(Διά το α. Έκδοτον Δημοτικών
Σχολείων Φωκίδος

Εκ νέων τίτλων)

Παρακαλώ την τιμήν να εισέλθω
την επιμέλειαν των εκδόσεων
Γραμματολογίου, μετά εξέτασιν
Γραμματιών, δια τα ποιν. τίτλους.

Ο

Υποφ. του Εκδότη

Υποφ. Γεωργίου

Γεωργίου Γεωργίου

Ε.Π. Γραμματιών 9-1-1970

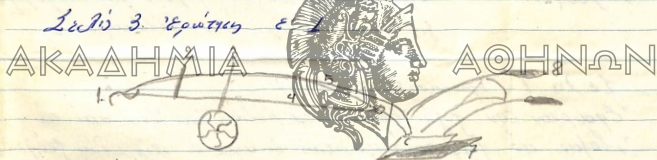
ΑΡΧΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Σελίς 1 ἑρώσεις 2
 ἔτυσε δὲ μὲν δουρὸς ἀνέει ἐν τῷ κοινώτε-
 ρῷ δὲ φορεῖ αἶφρῷ ἐν τοῖς χαρικοῖς.

Σελίς 2 ἑρώσεις 4.
 ἦσαν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ἦσαν δὲ τῶτοι ἀπὸ
 τοῦ φύρου χαρὶ καὶ ἀπὸ τοῦ κοινώτε-
 ρου φορεῖ καὶ φύροι ἐρράβοντο. ἡ γὰρ μὲν
 γυνὸς ἢ ἐ' ἄρμα ἢ ἐ' εἶδος.

Σελίς 3 ἑρώσεις 18'
 ὅμοιαι γυναικὲς μηχανὲς ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιεῖται μετὰ τὸ 1948.

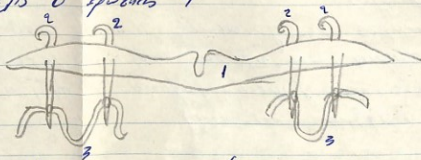
- 1 Γάμος
- 2 Λαμπρὸς
- 3 Σπουδαῖ
- 4 Βέρφα
- 5 ὠκί
- 6 γυνί
- 7 οὐρά
8. χειρῶνται.

Σελίς 3 ἑρώσεις 1
 ἀπὸ τὸν γάμο (κοινὸν χαρὶ).

Σελίς 21 ἑρωτήσεις 2.

Παλαιά τὸ ξύλινο ἄροτρο ἦτο μονόμοματο πρὸ ξυρό
ἐνῷ τώρα εἶναι κοστό. τὰ ξύλινα ἄροτρα τὰ φέτε κοιντεῖρες.

Σελίς 6 ἑρωτήσεις 9

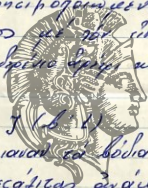
- 1 ξυρός
- 2 ξεύλες
- 3 λουριά.

Ὁ παλαιὸς ξυρός.

Ὁ χρειαροποιούμενος τώρα εἶναι
ὅμοιος μετὰ τὸν ἐκονιζόμενον πρὸ ἑταροξυρό
γὰρ ἀφαιρὲς ἔχει καὶ λείδευαρο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 7 ἑρωτήσεις 7 (6-1)

Ἐργαζομένη τὸν ξυρό. ἔργαζαν τὰ βόδια εἶνα εἶνα καὶ τὰ
ἔλαβαν πρὸ ξυρό τὸ μεσάζοντα ἀνάμεσά τοις δύο ξεύλες.
Ἄλλοι τὴν ἐκνήριον γὰρ εἶχε καὶ δύο ξεύλα περνοῦσαν τὸ ξυρί
καὶ τὸ εἶδον. Ἐργαζομένη μετὰ εἶνα αὐτὸ ξυρί τὸ περνοῦ-
σαν στήν μέση τοῦ ξυροῦ ἔργαζον καὶ τὸ ἀφίρι καὶ τὸ
συνίδιον μετὰ τὸ νταφινάτσι στὸ ξυρί καὶ ἦσαν ἴσοιμο.

Σήμερα παίρνουν τὸ ξυρό ἀπὸ τὸν δρόμον ξυρί
δέναν εἶνα εἶνα τὸ ξυρί λαμβάν μετὰ τὸ εὐνταρι καὶ τὸ
συνίδιον μετὰ τὸν ξυρό καὶ κατόπιν συνίδιον τὸ ἀφίρι μετὰ
εὐνταρι.

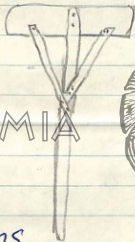
Σελίς 9 ἑρωτήσεις 4.

Γιὰ νταρι καὶ περναρι καὶ ναῖα 1-2 ἑρμάρια (1 τὸ δεινὸν
καὶ 1 γριὸν ἀπὸ τὴν ἡγορά).

Για ἀγαθόχο και γυμνάσιον 2-3 σφύματα (ένα το
μαροκαίρι και 2 το χειμ.)
Για καλόν κοίτων 4-5 σφύματα (πέντε από το φθινόπωρο
μέχρι και τον Μάη.)

Σελή 21 ἑρμηνεύει 11. γ.
Εἰ σπαίρει. Εὖ κρινάται και τὰ αἴτια διηγεῖται
ἀφωρίζονται με τὴν ἀφωρίσιν.

Σελή 28 ἑρμηνεύει f.

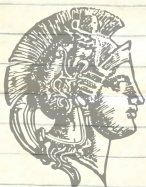
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ' ὅπως.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Συφο's

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ Δερμὸνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ δρεγάρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὁ εὐρύς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἀχερῶνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ Σειρόνι

Τὸ Φιάρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο ορεινός

Ελευθερία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σχολείο
και η
Ελευθερία

το δρεπάνι

Η δούρα να
(κάτω βίγλις)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

1. Σιμάρν
2. Γιαρνα
3. Φινάρι

Εὐχριστο ὁ ἀρχαῖο

77
21

Μετ' ὁ Σερφόνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τυφός

Δ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σονάνα
(2^η 3^η 4^η 5^η)